> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v.
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Locatie Utrecht
St.–Jacobsstraat 200
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6000
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

Datum 2 april 2024
Betreft Uitvoeringstoets wijziging Besluit kwaliteit gastouderbureaus, gastouders en voorzieningen voor gastouderopvang en de wijziging van het Besluit Landelijk Register Kinderopvang, register buitenlandse kinderopvang en personenregister kinderopvang

Onze referentie
2024-

Geachte

Op 6 februari 2024 heeft de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) het verzoek ontvangen voor een uitvoeringstoets op wijziging Besluit kwaliteit gastouderbureaus, gastouders en voorzieningen voor gastouderopvang en de wijziging van het Besluit Landelijk Register Kinderopvang, register buitenlandse kinderopvang en personenregister kinderopvang (hierna te noemen Besluit kwaliteit gastouderopvang respectievelijk Besluit Register).

De inspectie heeft de wijzigen van het Besluit kwaliteit gastouderopvang en de wijziging van het Besluit Register bekeken vanuit de opdracht als interbestuurlijk toezichthouder en vanuit onze rol als vertrouwensinspecteur.

<u>Wijziging van het besluit Landelijk Register Kinderopvang</u>
Vanuit onze rol als vertrouwensinspecteur gebruiken wij het LRK om openbare gegevens in te zien, waaronder ook de adressen van de voorzieningen van gastouderopvang. Daarnaast gebruiken de vertrouwensinspecteurs LRK-data uit leveringen van DUO. Voor de taken van de vertrouwensinspecteurs is het noodzakelijk dat de gegevens die met de voorgenomen wijziging afgeschermd worden, raadpleegbaar blijven. Ten tijde van de uitvoeringstoets is de inspectie in gesprek met SZW over de manier waarop de vertrouwensinspecteurs over deze informatie kunnen beschikken. Met het oog op de veiligheid van de kinderen is het van groot belang dat dit eerst gegarandeerd wordt, en dat de gegevens pas daarna in het LRK worden afgeschermd.

Veiligheidsrisico; instanties hebben geen toegang tot informatie
Het LRK is niet alleen raadpleegbaar voor ouders maar ook voor (overheids-)instanties zoals politie, Veilig Thuis en andere hulpverleningsinstanties. Als er vanuit die instanties zorgen zijn over de bewoners/aanwezigen op een adres, is het naar mening van de inspectie wenselijk dat zij zelf direct kunnen nagaan of er een kinderopvanglocatie is gehuisvest. Met deze wijziging van het LRK worden drempels opgeworpen om dit snel te kunnen inzien en ontstaan mogelijk veiligheidsrisico's.

Wijziging wordt doorgevoerd voorafgaand aan de aanpassing regelgeving
De voorgenomen ingangsdatum om het Besluit LRK te wijzigen, is 1 januari 2025. De inspectie heeft echter begrepen dat de daadwerkelijke wijziging al per juli 2024 zal worden uitgevoerd. SZW heeft begin 2024 in het Strategisch Platform laten weten vanwege de privacywetgeving nu al te handelen, vooruitlopend op wetswijziging. De inspectie wijst erop dat de privacy-afweging op dit

dossier al veel langer bekend is. Het is niet duidelijk waarom SZW heeft besloten toch vooruit te lopen op wijziging van de regelgeving en hoe dit strookt met de aankondiging dat de wijziging per 1 januari 2025 in zal gaan. Het is van belang dat de overheid zorgvuldigheid in acht neemt.

Toelichting m.b.t. wijziging LRK
In de toelichting op het voorgenomen besluit (onder 2.3) wordt een aanname gedaan die nuancering behoeft. Er wordt vanuit gegaan dat in de gastouderopvang die op het adres van de vraagouder plaatsvindt, altijd enkel de kinderen van die vraagouder worden opgevangen. Het is echter mogelijk dat er ook kinderen van andere vraagouders worden opgevangen.

Een tweede opmerking gaat over een feitelijke onjuistheid. In paragraaf 2.3 staat dat inspectierapporten te vinden zijn op het publieksportaal met het LRK-identificatienummer *van de vraagouders*. Dat is niet juist: LRK-nummers worden toegekend aan kinderopvangvoorzieningen - in dit geval de voorziening voor gastouderopvang – en niet aan vraagouders.

Tot slot merkt de inspectie op dat de voorgenomen wijziging van het Besluit Landelijk Register Kinderopvang niet volledig in de toelichting is opgenomen, in de paragraaf over gevolgen voor toezicht en handhaving en de paragraaf over monitoring en evaluatie ontbreekt deze wijziging.

<u>Wijziging van het Besluit kwaliteit gastouderopvang</u>
Vanuit onze rol als interbestuurlijk toezichthouder heeft de wijziging van het Besluit kwaliteit gastouderopvang geen direct effect op onze taakuitvoering. Wel geeft de inspectie een aantal punten mee ter overweging.

Maximum aantal gastouderbureaus
Uit de toelichting blijkt dat een gastouder zich tijdelijk bij een derde gastouderbureau mag inschrijven, er wordt geen termijn genoemd hoe lang dit mag duren en de verantwoordelijkheid wordt bij de gastouder neergelegd. Echter, de gastouder is afhankelijk van het gastouderbureau om het wijzigingsverzoek in te dienen bij de gemeente. Naast afhankelijkheid van het gastouderbureau is de gastouder ook afhankelijk van de gemeente. Hoe wordt rekening gehouden met deze afhankelijkheid en is het een gastouder voldoende duidelijk wat hij of zij kan doen als er buiten zijn of haar schuld om vertraging ontstaat?

Bijvoorbeeld wanneer een gastouderbureau, waar de gastouder weg wil, niet (vlot) meewerkt aan deze ontkoppeling. Staat het de gastouder vrij om op grond van artikel 1.47a van de Wet kinderopvang een verzoek bij de gemeente in te dienen tot wijziging van de bemiddelingsrelatie met een gastouderbureau?
Kan de toezichthouder (GGD) voldoende rekening houden met mogelijke vertragingen? Het niet noemen van een termijn omdat dit afhankelijk is van de snelheid van praktische en administratieve handelingen geeft hier ruimte voor, maar is helder wat hiermee wordt bedoeld en wat dus van de gastouder wel of niet wordt verwacht?

Termijn inwerkingtreding
De inspectie vraagt zich af of de termijn van inwerkingtreden op 1 januari 2025, gelet op o.a. het opstellen van pedagogische werkplannen en het inzetten van pedagogische coaches voor ongeveer 17.000 gastouderopvanglocaties, haalbaar is. Mogelijk is een gefaseerde invoering van de wijzigingen beter uitvoerbaar. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan extra tijd voor het opstellen van de werkplannen van de gastouder die afgestemd moeten zijn op het in artikel 11 genoemde pedagogische beleid van de GOB.

Aantoonbaar maken coaching en permanente ontwikkeling
In de nota van toelichting wordt bij de toelichting over de 3 uur coaching expliciet vermeld dat de gastouder zelf verantwoordelijk is om deze coaching aantoonbaar te maken aan de toezichthouder. Bij de 7 uur permanente ontwikkeling wordt dit niet expliciet benoemd. De inspectie gaat er vanuit dat dit bij de ministeriële regeling wordt meegenomen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

directeur toezicht primair onderwijs en kinderopvang